

11/7/20 3-5-20
ડોલતી દુનીઆ

યાને

ખોલતો ઘંટ.

—:—:—:—

લેખક—માસ્તર ગોરધનલાલ એચ. શાહ.
અમદાવાદી.

નીવાસી અમદાવાદ. હાલની પોળ બાલુચરાજી
માતાની ખડકીમાં

હાલ મુકામ ભાગાતળાવ રોડ—સુરત.

—:—:—:—

સુરત ચઢિયાના પુલ ટાંકી પાસે આવેલા શંકર પ્રીન્ટીંગ
પ્રેસમાં નારાયણરાવ લક્ષ્મણરાવ નીકમે છાપ્યું.

—:—:—:—

સંવત ૧૯૭૬.
આવૃત્તી ૧.

પ્રત ૩૦૦૦.
સને ૧૯૨૦.

ક્રીંમત દોઢ આના.

➤ ફેશન એટલે શું ? ➤

—:(હરીગીત):—

ફેશન તોણાં સાધન મહી છે, મુખ્ય વસ્તુ ખાટલી;
ચીરટ, બીડી, ને વળી, હોટલ સાથે ખાટલી.
બજારમાં જુઓ ગરમાગરમ ને પાનની પીચકારીઓ;
કપડાં અને લત્તાં વળી છે, આંખમાં ચસ્માં ધર્યાં.
છે કોટ પણ કહું ફાંકડો, વળી સ્ટીક કરમાં છે ધરી;
ખીસ્સા મંહી ધડીઆળ તો વળી રાખ્યું છે ભપકો કરી.
છે બાબળા પણ ફાંકડી ના કોઈએ તેને કળી;
ટોપી બીચારી રાંકડી ને ટેમ તો આજે ગણી.
ઇંગ્લીશ તણો અરે ઠાઠ તો આજે વધ્યો છે કહું ધણો;
વિચાર રાખીને હૃદયમાં ધ્યાન તમ પ્રીતે ધરો.
ઉત્તમ મણાતી એજ કેળવણી તણાં ફળ યાય છે;
ફેશન સુધારે હિંદમાંથી ધમ ધોવઈ જાય છે.

લેખક-માસ્તર.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

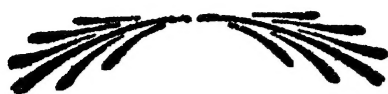
[ગુજરાતી કૉપીરાઇટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૬૫૫ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ઝોલ્લા દુનિયા-ગાયનો

વિષય

❀ ખીડી-વિશે ❀

—:(રાગ ગઝલ):—

ખીડી તેં ખઠાવશે મુજને, ખરેખર હા બનાવ્યો છે
 ચડાવી ધરિકના પઠે, ખરેખર તેં ફસાવ્યો છે—ખીડી.
 હરે છે નૂર તું મહારં, હણે સૌ ધન તું મારં;
 ખરે છે કાળજી કામળ, છતાં પણ તું કરે ખારં—ખીડી.
 હણીને લોહી સૌ મારં, પુરેપુરે ફસાવ્યો છે;
 કરી ઉધરસ અને ખાંસી, ખરેખર તેં રીખાવ્યો છે—ખીડી.
 ખીડી તું જને હવે હું તો, કરં પ્રણામ હજારો;
 ચડાવી મોતના ડાળે, ખરે જીવ તેં લીધો મારો—ખીડી.
 ભલે તુજ દુર્ગુણો દેખું, છતાં પણ તું નહિ છૂટે;
 રહેલું કાળજી કામળ, ધડીકમાં તેહને લૂટે—ખીડી.
 વિચારે ફેળવું છું પશુ, હૃદયથી તું નથી જાતી;
 મહં ભિન્ન પ્રતિષ્ઠા પણ, છતાં એ તું નથી જાતી—ખીડી.
 કરી મનમાં કંઈ નિશ્ચય, ચહડું હું કંઈક વિચારે;
 વખત ન્યાં થાય ના ચોડો, તરત તું યાદ આવે છે—ખીડી.
 વળે છે મન બસ મારં, અરે ખીડીજ તું પુઠે;
 જોઈ કંઈકની જીવાનીતે, ખરે આંસુજ આવે છે—ખીડી.

ખીડી તું શોભતી સારી, છતાં પણ જીવ લેનારી;
 ચડાવી ઇશ્કના પંથે, કરે છે જનની ખ્વારી-ખીડી.
 ભલે હો તાત કે બ્રાતા, ભલે હો બાળ કે મોટા;
 ખીડીના ફંદમાં ભાઈ, કદાપી ના તમે ફસતા-ખીડી.
 કહું છું કરગરી તમને, નહિ સંગત કદી કરતા;
 વ્યસન ખીડી તણું શાણા, કદાપી ના તમે કરતા-ખીડી.

લેખક-માસ્તર.

એક સદ્ ગૃહસ્થની કરુણાજનક કથની.

—:(રાગ કવાલી):-

સુન્દરાની મગ્ન ન્યારો, જમાનો જાય છે સારો;
 જુઓને આ દશા યારો, અમારી આમ બાળ્યત છે.
 જુઓ મુંબઈ તણી નારી, બતાવે ડોળ તે ભારી;
 ફરે થઈ રાયતી રાણી, અમારી આમ બાળ્યત છે.
 દયાળુ મા અને બાપે, લગન તો માહરાં કીધાં;
 હિસાબો તેહના આપુ, અમારી આમ બાળ્યત છે.

હતી અમ દેશની અંદર, અમારી પ્રેમદા પ્યારી;
 અમે અમ પાસ બોલાવી, અમારી આમ બાબત છે.
 કહે કોઈ જાતનો ઓર્ડર, નથી તે ધ્યાનમાં લેતી;
 ફરે તે થઈને મદમાતી, અમારી આમ બાબત છે.
 બધાંએ ધર તણાં કામો, અમે અમ હસ્તથી કરતાં;
 દુઃખાં છે જીંદગી મારી, અમારી આમ બાબત છે.
 બહેં મમ હસ્તથી પાણી, પછીથી ઉઠતી રાણી;
 ચલાવે હુકમ શાણી, અમારી આમ બાબત છે.
 કરી દાતણ પછી ધરમાં, પદમણી પાટણે બેસે;
 પછીથી ચાહ તે માગે, અમારી આમ બાબત છે.
 ધરે વાસણ બધાં માંજી, રસોઈ હાથથી રાંધુ;
 કરે બોજન પછી પત્ની, અમારી આમ બાબત છે.
 કરી પત્ની તણી સેવા, દશે તો નોકરી જાવું;
 પુરા પરતંત્ર ત્યાં થાવું, અમારી આમ બાબત છે.
 બધા આ કહીને લીધે, દુઃખી મમ જીંદગી થાતી;
 બહું મરવું અરે એથી, અમારી આમ બાબત છે.
 મઝા મુંબઈ તણી જોતાં, બધા ફેશન મહીં પડતા;
 પછી પસ્તાઈને રડતા, અમારી આમ બાબત છે.
 પગાર પચીસ તો આવે, પ્રીયા પાંત્રીસ ખરચાવે;
 દયા દિલમાં નહિ લાવે, અમારી આમ બાબત છે.
 બતાવે દમ ધણો નારી, ચલાવે છે હુકમ શાણી;
 ફરે નીચ બાગમાં રાણી, અમારી આમ બાબત છે.

મંગાવે અવ નવી ચીજો, અમારે લાવવી ક્યાંથી;
 નથી પેદાસ કંઈ જોતી, અમારી આમ બાબત છે.
 ધરણું અવનવા માંગે, વખત પર હાડકાં ભાંગે;
 કહે શું કામ પરજ્યાતા, અમારી આમ બાબત છે.
 દરદ નીત્ય નવનવું થાયે, રહું હું ઘેર જ્યાં સુધી;
 ફરે ઠણુકા ખરા ખોટા, અમારી આમ બાબત છે.
 પથારીમાં પડી રહેતી, મીઠાઈ મોજથી ખાતી;
 દુઃખી મમ જીંદગી થાતી, અમારી આમ બાબત છે.
 ભરું નીત્ય બીલ વૈદોનાં, છતાં સાજી નથી થાતી;
 ચલાવે ટોંગ બહુ ખોટા, અમારી આમ બાબત છે.
 ખરીદા હાથથી કરતી, લખાવી નામ પર મારા;
 કહો બીલ ક્યાં થકી ભરવું, અમારી આમ બાબત છે.
 પથારી પ્રેમથી કરવી..., પ્રીયાની હાજરી ભરવી;
 નથી નવરાસ પણ પળની, અમારી આમ બાબત છે.
 ગુમાવી દેશની સુડી..., અહીં પરદેશમાં આવી;
 છતાં ખુશ ના થઈ નારી, અમારી આમ બાબત છે.
 હતી અમ દેશની અંદર, બધાં એ કામ ત્યાં કરતી;
 નથી અહીં કાઠથી કરતી, અમારી આમ બાબત છે.

ક:-પતિનું લોહી પીવાનું, તજી દેજો તમે બેનો;
 સ્થિતી સ્વામી તણી જોતાં, ખોટાં શાને કરે ફોલો.
 પતિના દીલમાં વસીને, રહેજો હું કહું બેનો;
 કુખો સૌ પ્રાપ્ત કહું થાશે, જરૂર માને તમે બેનો.

લેખક-મારુત

ફેશનની ફીશીયારી.

-(રાગ ગઝલ કબાલી):-

અરે સજ્જન શાણુઓ, અરજ કંઈ ઉર ધારેને;
 વધ્યો છે શોખ દુનીયામાં, હવે તેને સુધારેને;
 પહેરી ફેન્સી ચોળી..., જતી જોરત ભુલેશ્વર;
 પછી તે ક્યાં કહો જતી, અરે તે જાગૃતો ઇશ્વર.
 અહા શું તેહની સાડી. અતિ ખારીક મેં બાળી;
 શોભામાં શું વધારો છે, કર મહી બંગડી કાળી.
 સુકોમળ અંગમાં એના, સુવાસીક અતરો મૂકે;
 ખરેખર દેખનાં સજ્જન, સહુ તો નાયકા કહે છે.
 વીસાર્યા દાંત હાથીના, ચડાવ્યા કાચ કંઈ ચીતે;
 જુના ધારા વીસારીને, નવા ધારા મજા પ્રીતે;
 અરે તે બંગડી માટે..., ખીન્તેને હસ્ત આપે દે;
 વીસારી છેક લજ્જને, બધી મર્યાદ લોપે છે.
 હવે કહો શું રહ્યું બાકી. વસાવ્યા કેસ લેડીના;
 ધરી છે હાથમાં હત્રી, પહેર્યા બુટ એડીના;

સુગંધી તેલ ઓળીને, છટાથી કેશ ઓળીને;
ચઢાવ્યા આંખ પર ચંચમા. સુશોભિત વસ્ત્ર પહેરીને.
અરે મમ પ્યારા બંધુઓ, સુધારાને વધારીને;
આતશય છુટ આપીને, ચડાવી છેક લાડીને:
જુઓ ચ સહ તણી રીતી, વીચારે ધર્મ ને નીતી;
કરો કંઈ કામ ભક્તીનાં, હૃદયમાં રાખીને પ્રીતી.
કહે ગોરધન સુણો પ્યારા, હૃદયને લાગશે ખારા;
હઠવવા આ કુધારાને, વચન આ માનજો મારા.

લેખક-માસ્તર.

 વિષયમાં મસ્ત રહેનારી વામા.

ફેશન અપ-ટુ-ડેટ બનાવી, હમઠમ કરતી ચાલે છે;
નાજુક પગમાં ઝીણી ધુધરી, હમ હમ કરતી વાગે છે.
ઝીણા વસ્ત્રે અંગ સજીને, ફેશનમાં બહુ મહાલે છે;
રોડ જોઈ વિચારજ કરતાં, વેશ્યા સરખી લાગે છે.
ચાલ આંગળની ચોરી વીનાના, ભાગ સહુ દેખાએ છે;
જુટ ચડાવી ફુલ ફેશનમાં, ચપળા જુઓ જાએ છે.
અમે ગાડી વાળા આજે, ગાડી તું મોડી લાવ્યો;
ટાઇમ તણું કલંધન કરીને, ગાડી કેમ મોડી લાવ્યો.

ગાડીવાળો કહે નમીને, આજ મને મોડુંજ થયું.
 વિચાર હતો વેલાના તોપણ, વચમાં કૌતક એક થયું;
 ઠીક હવેથી તુંજને કહું છું. ટાઈમ નહિ મોડો કરતો;
 ચોપાટીની ઉપર આજે, ગાડી તું જલદી લેતો.
 ગાડીવાળો કહે નમીને, હુલ થઈ આજે મારી;
 ગાડી મારી જુઓ આજે, જાએ છે કેવી વેલી.
 જલદી લેને કહી ચપળા, ગાડીમાં આવી બેડી;
 ઉભો હતો હું ધણો દુર, પણ નજર ગઈ મારી પેસી.
 ચોપાટી આવતામાં ચપળા, ગાડીમાંથી હેઠી ગઈ;
 અમુક વખતે લખીશ સાહેબો, પાછળ શી હડકાંકત થઈ.

લેખક-માસ્તર.

વિષયમાં અંધ અનેલા સ્વામીને
 તેનીસ્ત્રીએ લીધેલા બાધ.

-(રાગ કવાલી):-

રંડી આશક બની સ્વામી, મળ કેવી તમે જોઈ;
 કરી તમ જાતની પ્યારી, જાણી મીઠકત બધી બોઈ.
 ની તમ બાપની લક્ષ્મી, કરી દીધી બધી પાણી;
 ઉંમર બણી મોટી, કમાયા ના છતાં કોટી.

જોઈ હું કંઈકના પતીઓ, અરે સ્વામીજી કંપુ છું;
 હવે તો આશા ત્યાગીને, અરે સ્વામીજી બેડી છું.
 હજી તમ સુવરો સ્વામી, વખત કહું ના વહી યો છે;
 સુવરવાને કહું સ્વામી..., વખત બાકી ધણો રહ્યો છે.
 રંડીનો સંગ ત્યાગીને, પતિ મમ પ્રેમથી રહેજો;
 પડે જો દુઃખ એકે તો; પછી મુજને તમે કહેજો.
 રંડીનો સંગ કરવાથી, થાએ છે લોકમાં હાંસી;
 વધુમાં જનની પ્વારી, સ્વામી કહું છું ધણી થાતી.
 અરે એ વાત બાળુએ, મુકું હું જો કદી પ્યારા;
 ધણું કહું દુઃખ તો થાએ, કહું છું આપને બહાલા.
 તમારી પાસ આ દારી, ઉભી છે હાથ જોડીને;
 છતાં કહું આપને સ્વામી, રખડવા મન કેમ થાએ.
 રંડીઓ ના કદી કેઈની, કહું છું ના જરા થાતી;
 હણી લોકો તણાં નાણાં, અમનમાં ને ધણી રહેતી
 દીઓ પૈસા તમે પ્યારા, તદાં તે આપની થાએ;
 ખીરમાં બાકી જહાં દેજો, બીજની તે જરૂર થાએ.
 આવી રીતે કહું પ્યા..., રંડીની જન છે નીચી;
 છતાં કહું આપ ત્યાં પ્યારા, જાઓ શું આપને મીચી.
 ઇશ્કમાં પડનાં પહેલાં..., મજ તેની ધણી જુઓ,
 થાએ જ્યાં જનની પ્વારી, મુકી બહુ પોક તમ રૂએ.
 મારે કહું કરગરી પ્યારા, તમે તે છંદને
 અડથ જો ઇશ્કનો હોએ, હવે પ્યારા તમે

કહું હું કરગરી સ્વામી, પ્રીતી મમથી તમે જોડો;
રહેલાં ફંદને છેડી..... પ્રભુને હાથ એ જોડો.

લેખક-માસ્તર.

❧ સીના બોધ સુણીને તેના પતિએ
કરેલો પસ્તાવો. ❧

-(રાગ કવાલી):-

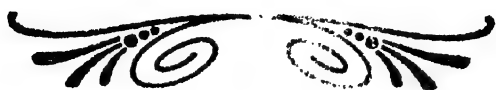
અરે કીસ્મત અરે કીસ્મત, કહી દે દોશ તું મહારો;
ક્યો છે હાથ દુઃખી આરો, ભુલ્યને રાહ બતલાવો.
હતી કીર્તી ધણી સારી..., અલસે શું સ્થીતી મારી;
નિહાળો જગત મોરારી, ભુલ્યાને રાહ બતલાવો.
હતાં સુખ વૈભવો કેવાં, ખરે-ર ઈશ્રના જેવાં;
દીધું મેં સર્વ એ ટાળી, ભુલ્યાને રાહ બતલાવો.
હતી મોટર ધણી મારી, હૃદયો લાગતી ધ્યારી;
પડ્યું છે દુઃખ બહુ મારી, ભુલ્યાને રાહ બતલાવો.
સુકોમળ તો વદન માં, સુકાવું કષ્ટને લીધે;
વીધીનો બેલ છે ન્યારો, ભુલ્યાને રાહ બતલાવો.
અરે મુગ્ધ બુખથી રુબો, નીકળતા બહાર તે પહેાં;
ત્રી સોડો લેના, ભુલ્યાને રાહ બતલાવો.
શ્રમ મીનતી પાસે, મને બહુ માન ત્યાં મળતું;

થતી ત્યાં સ્નેહની વાતો, ભુલ્યાને રાહ ખતલાવો.
 હવે તો મીત્ર સહુ મારા, મને તો કાળ સમ ભાસે;
 રહી નહી પાછ પશુ પામે, ભુલ્યાને રાહ ખતલાવો.
 ઘણી ભારી હતી મારી, મનોહર ખીલ્ડીગો સારી,
 થઈ તે હાય દુઃખીઆરી, ભુલ્યાને રાહ ખતલાવા.
 હતાં વચ્ચો ઘણાં સારાં, જીવનને લાગતાં પ્યારાં;
 પડ્યાં છે તેહ વીણુ ફાંદા, ભુલ્યાને રાહ ખતલાવા.
 સુકોમળ બાળકો માહરાં, દુઃખી છે અનના લીધે;
 નજરથી તે ન જોવાતું, ભુલ્યાને રાહ ખતલાવો.
 સ્પેશીઅલ ચાહ અને કોરી, બણાં બંધાણુ બહુ મારે;
 હવે તો તેહ વીણુ ચાલે, ભુલ્યાને રાહ ખતલાવો.
 અરે ઓ દીલની દારા, કરગરી હું તને કહું છું;
 ક્ષમા કર અવગુણો મારા, ભુલ્યાને રાહ ખતલાવો.
 દીસે તું દેવના સરખી, છતાં હું ઈશ્કમાં પડીઓ;
 ક્યોં પિયાર ના વ્હાલી, ભુલ્યાને રાહ ખતલાવો.
 સુણ્યાં ના બોધનાં વચનો, ઈશ્કના પાસમાં રહીને;
 થયો દેવન હું ભારી, ભુલ્યાને રાહ ખતલાવો.
 તને હું કરગરી કહું છું, ક્ષમા તું આપને વ્હાલી;
 નકારાં કૃત્યો ભુલીજન, ભુલ્યાને રાહ ખતલાવો.
 નહિ હું આજથી પ્યારી, જરા વાંકો નહિ ચાલું;
 હવે તો રેમ રાખીને, ભુલ્યાને રાહ ખતલાવો.
 અરે ઓ જગત મોરારી, તને પણ કરગરી કહું છું;
 મારી અવગુણુની મારી ક્ષમા તુજ પાસથી લઈ છું.

લેખક-માસ્તર.

હીંદનો હિવાલ

-(રાગ હરીગીત):-

પુણ્યવંતા પુત્રની આ, હીંદ દેવી જોઈ લ્યો;
કુસુંપ અને ઝેરો તણા, પરીણામ જોઈ રાઈ લ્યો.
નીજ માતના દુર દેવનું, જોતાં બયાનક ચિત્ર આ;
વજ્ર સમું હૈયું ગળી..., પાણી બને છે મીઠા હા.
પૂવે પ્રતિષ્ઠા શી હતી, શૂર સજ્જનો ગોચો જરા;
ભારત તણા સંતાનની, આજે થઈ છે શી દશા.
હા બાઈના હાથો થકી, બાઈ કપાઈ કંઈ ગયા;
તે પાપના શાસન થકી, આ હાલ આજે થઈ ગયા.
દુઃશીલ દૂર્યોધન કદી, હડને તજત મન પારીને;
શ્રીકૃષ્ણ શેષાઈ તણા, હીત વાક્યને સીધારીને.
(તો) દુર્જયતા દેખાતના, ભારત તણા કોઈ ભાગમાં;
દુઃખે પુખ્તો છે દેશ..., માંહે માંહેના વીખવાદમાં.
બ્રહ્મ રામ અને બલરામ, ભીષ્મ પૂજ્ય દ્રોણાચાર્ય આ;
વિખ્યાત જોનાં વિશ્વમાં, અદ્ભુત કક્ષબલો, કીર્તિયા

નીર્દોષ નિર્મળ કાંતિ કપી, કીમુદી જેની ખીલી;
 દુઃખ પામતા સત્ય ધર્મને, રાખ્યો હૃદય માંડે ઝીલ.
 નક્કી થયો આ ભવ્ય, ભારત દેશ તદન નાશ છે;
 તે સર્વનું કારણ જુઓ, તો કુસુમનો નિવાસ છે.
 બળ યુદ્ધિ નિઘ્રા શોધ્યો તો, સ્વપ્ન સમાં સૌ થઈ ગયાં;
 સુરા અને વ્યભિચારના, સત્કાર શૂરમાં થઈ રહ્યા.
 તિલક, ગાંધી, ગોખલે, બિસેન્ટ દાદાભાઈ સહુ;
 હિંદ માતાના ઉદ્ધાર માટે પ્રણીત કરના બહુ.
 સહુ ભાઈ સંખીને રહ્યો હર્ષા પરસ્પરના તળે,
 ભારત તણા સંતાન છે, તો સંપન્ના શસ્ત્રો સન્ને.

લેખક-માસ્તર.

ઘાતક મિત્રને બે બોલ. ❀

-(રાગ ગઝલ):-

તમારો સ્નેહ રાખીને, કર્યો વિશ્વાસ મેં પૂરો;
 નયનમાં ખેદનાં આંસુ, વૃથા તમ શિદ્ધને કાઢો.

ફરયા આનંદથી જ્યારે, ન જાણી શુભ તમ વાતો;
 દગો દહને તમે આજે, વૃથા શું બહાલ બતલવો.
 સંબંધ સૌ સમ્મતો ત્યાગી, બન્યો હું આપનો ચેલો;
 હવે સૌ વાત ત્યાગીને, બધાં તમ ફેલને છોડો.
 તમારાં બહાલનાં વચનો, અમારું કાળજી કારે;
 બનીને જીવનનો ખેટો, વૃથા તું શીદને બોલો.
 દીધેલો કાલ મીત્રનો, કહે તું સં ગયો ત્યાગી;
 છૂટા પડવું હવે બહેતર, લમ તુજ દુષ્ટની મારી.
 પડીતી ગાંઠ વઝની, ગયો મૂરખ શું ત્યાગી;
 સતાવે શું હવે મુજને, કહે મૂખ ગો પાપી.
 તમારી સાથ મેં રહીને, પાંડો તો ટ્રેનનો ખ્યાલો;
 બનાવ્યું ઝેર તેં શાને, કરે અફસોસ શું દાલો.
 બલેને જા મને ત્યાગી, નથી પરવા હવે તું જો;
 જીગે છે જગતનો પીના, અરે તુજ દુષ્ટનાં કૃષો.
 અમોને છે પડી ટેવો, તમારી ગાળ ખાવાની;
 અવશ્યે મોતના અંતે, નીશાની છેક રહેવાની.

લેખક-માસ્તર.

કુદરતની લીલા વીશે.

—:(રાગ હરિગીત):—

કુદરતણી લીલા અલૌકિક, ના કળાતી કાષ્ઠથી;
 જેમ વૃક્ષથી પલ્લવ ખરે, કુદરત કહું જાતી ફળી.
 આજે જુઓ જ્યાં સ્થળ દીસે, જ્યાં પાલત્યાં તે ચપ્પ જશે;
 જ્યાં પહાડ નજરેથી જુઓ, ત્યાં પીણુ તે સા ચપ્પ જશે.
 શ્રીમંત તમે કંઈકને અરે, નજર થકી આજે જુઓ;
 કુદરતણું ચક્ર ફરતાં, રંગ તેને જર્મ જુઓ.
 મંગળ સ્થળે જાંતુ પડે, જાંતુ પડે મંગળ કરે;
 ઘટમાળની બસરેંટ સરણું, કુદરત તણું ચક્ર ફરે.
 પોલાણમાં ભૂમી થશે મૂર્ખી થશે પેલાણ સૌ;
 ઘડીઆળ ચક્ર જેમ ફરે, કુદરત છે ફરતી કહું.
 લક્ષ્મી વળી શ્રીમંત જાનેલા, આજ સૌ નજરે પડે;
 પણ એકની અંદર જુઓને, રંગ થઈ ફરતા ફરે.
 કુદરત તણી અજબ કળાનો, પારના પાખી શકો;
 સાગરમાં જઈને પડે ના, માપ પણ માપી શકો.
 એ માપનું ધોરણ નથી, કુદરત તણું પણ એમ છે;
 ઘટ માળની જેમ રેંટ છે, ધોરણ સરવનું તેમ છે.

લેખક-માસ્તર

